Súd:	Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka:	23C/171/2006
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1406216723
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 06. 2008
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Rigáňová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA4:2008:1406216723.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Rigáňovou, v právnej veci žalobcu: R. P., bytom M. R.Š. XX,. M. zast. M.. V. N. T., advokátkou, Š. N.. X., B. proti žalovanému: S. T., M. D., B., IČO: XXXXXXXX. o ochranu osobnosti a o priznanie nemajetkovej ujmy 500.000,-Sk rozhodol takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je povinný na vlastné náklady do 3 dní od právoplatnosti rozsudku uverejniť v najbližšom vysielaní televíznej relácie „R." ospravedlnenie v nasledovnom znení:

„S. T. sa ospravedlňuje pánovi R. P. za neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti, ku ktorému došlo v dôsledku vyhotovenia zvukovo-obrazového záznamu a jeho následného použitia prostredníctvom vysielania relácie „R." dňa XX.X.XXXX. bez jeho privolenia.

Slovenská televízia sa ospravedlňuje pánovi R. P. za to, že odvysielaním reportáže „A." v relácií „R." dňa XX.X.XXXX. porušila právo na ochranu jeho osobnosti tým, že uviedla: „ ... N."

Keďže sa reportáž „A." v častiach, v ktorých je vyobrazený pán R. P., nezakladá na pravde, S. T. sa za ne pánovi R. P. ospravedlňuje, svoje konanie ľutuje, nakoľko ním zasiahla do jeho práva na ochranu osobnosti.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu 500.000,-Sk, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšku zamieta.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania 179.349,50 Sk, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou zo dňa 6.9.2006, ktorej zmenu súd v priebehu konania pripustil, sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť poskytnúť mu primerané zadosťučinenie v podobe ospravedlnenia v znení totožnom s petitom žalobného návrhu a zároveň aby uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 500.000,-Sk.

Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa XX.X.XXXX odvysielaním reportáže s názvom „A." v rámci relácie „R.", zverejnením nepravdivých údajov o osobe žalobcu a neadekvátnymi nepodloženými hodnotiacimi úsudkami a kritikou ako aj zobrazením osoby žalobcu bez jeho súhlasu, došlo k závažnému zásahu do

jeho práva na ochranu osobnosti, občianskej cti a dôstojnosti vzhľadom na postavenie žalobcu v rodine a spoločnosti.

Žalovaný žiadal žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. K odvysielaniu nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich údajov, informácií, resp. neoprávnenej kritiky nedošlo, nejednalo sa o tvrdenie faktov ale o hodnotiace úsudky. Žalobca nemôže vzťahovať vyslovený všeobecný úsudok na svoju osobu, navyše k identifikácií jeho osoby nedošlo, S. si plnila si len svoju informačnú povinnosť.

Súd príslušný na konanie vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, právnej zástupkyne žalobcu a povereného zástupcu žalovaného, prehratím DVD s nahrávkou predmetnej reportáže zo dňa XX.X.XXXX,. vypočul svedkov I.. J. Š., R.. D. I., I.. J. R., M.. M. K., L. K., R. P. a M.. P. J., oboznámil sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa XX.X.XXXX. žalovaný odvysielal v relácií „R." reportáž s názvom „A.", ktorá sa zaoberala tematikou, resp. mala ukázať a informovať, ako príslušníci PZ SR postupujú pri vybavovaní oznámení občanov, nálezcov peňaženky s finančnou hotovosťou cca 300,-Sk. Predmetná reportáž bola reportérom uvedená slovami: „ V."
Bezprostredne po uvedení časti príspevku, v ktorej bol zaznamenaný postup žalobcu, ktorý vykonával funkciu R. O. O. P. Z. S. a po komentári osloveného advokáta k postupu vo veci, bol odvysielaný hlasový komentár reportéra S.: „ M."

Z výpovede žalobcu, svedkov I.. J. Š. a R.. D. I. súd zistil, že osobu žalobcu jednoznačne identifikovali oni sami ako aj ďalší okruh známych, priateľov a rodina z upútavky relácie, samotná relácia bola tak koncipovaná, poskladaná, že bolo zrejmé, vyplývalo z nej, že peňaženku zobral žalobca. Žalobca musel situáciu následne vysvetľovať, objasňovať ako sa celá záležitosť udiala.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, cit. : „Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy".

Podľa § 12 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, cit :

"(1) Písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

(3) Podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby".

Podľa § 13 Občianskeho zákonníka, cit. :

„(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo".

Súd vyhodnotil dôkazy jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach a dospel k názoru, že žaloba je v časti, v ktorej sa žalobca domáha voči žalovanému primeraného zadosťučinenia v podobe ospravedlnenia uverejneného vo vysielaní relácie „R." ako aj náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 500.000,-Sk dôvodný.

Základným predpokladom pre priznanie primeraného zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zistenie, že došlo k zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť dotknutej osobe ujmu na jej osobnostných právach. Pre priznanie primeraného zadosťučinenia sa teda nevyžaduje existencia následkov zásahu a postačuje už len samotná spôsobilosť privodiť ujmu na osobnostných právach.

K zásahu do ochrany osobnosti dochádza predovšetkým nepravdivými tvrdeniami, ktoré majú vo vzťahu k dotknutej osobe difamujúci charakter. Nemusí však vždy ísť len o vyslovenie samotných nepravdivých tvrdení, v prípade zásahu odvysielaním zvukovo-obrazového záznamu môže dôjsť k zásahu aj tým, že všetky obsahové prvky odvysielaného záznamu v ich spojení sprostredkovávajú divákovi informáciu, ktorá je svojim charakterom difamujúca, či vytvárajú u bežného diváka dojem alebo presvedčenie, že to tak je. Uvedené treba hodnotiť vždy so zreteľom na konkrétne okolnosti danej veci.
Pri televíznom vysielaní, pri ktorom sa súbežne vysiela obrazový a zvukový signál, sa u diváka vytvára dojem, že obe zložky spolu súvisia, že teda obrazová zložka dopĺňa slovnú alebo naopak.

V predmetnej právnej veci dospel súd k záveru, že odvysielaním spornej reportáže uvedenej slovami: „ V.", a následným zobrazením žalobcu bez jeho privolenia, v zábere dostatočne dlhom na jednoznačnú identifikáciu jeho osoby s nasledovným komentárom: „M." , došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu, reportáž nesporne vyvolala presvedčenie, že peňaženku „ ukradol" práve on.

Vzhľadom na uvedené má súd zato, že primeraným zadosťučinením je ospravedlnenie žalovaného v relácií „R.", v ktorej došlo k zásahu do osobnostných práv tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a návrh vo zvyšnej časti, kde sa žalobca domáhal ospravedlnenia v relácií N. S. ako aj na televíznej stanici M. a denníkom S., N. Č. a P. zamietol.

Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy predpoklady na priznanie tejto náhrady sú naplnené vtedy, ak došlo k zásahu do osobnostných práv, avšak poskytnuté zadosťučinenie sa nezdá postačujúce, a to najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti.

Vo vzťahu k naplneniu kritérií pre samotné priznanie náhrady možno konštatovať, že to, či môže byť poskytnutie primeraného zadosťučinenia (spravidla vo forme ospravedlnenia) postačujúce treba hodnotiť z toho hľadiska, či je priznané zadosťučinenie spôsobilé vzhľadom na okolnosti danej veci účinne zmierniť vzniknutú ujmu. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je potom na mieste tam, kde priznanie ospravedlnenia vzniknutú ujmu účinne zmierniť nemôže.

V súlade s ustálenou judikatúrou a výkladovou praxou treba za značné zníženie dôstojnosti fyzickej osoby v spoločnosti spravidla považovať taký zásah, ktorý by vzhľadom na jeho intenzitu, rozsah a trvanie vedúce k zníženiu jeho dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti pociťoval ako závažný každý, kto by ocitol na mieste a v postavení dotknutej osoby.

Taktiež možno konštatovať, že za takúto ujmu treba spravidla považovať ujmu spôsobenú masovokomunikačnými prostriedkami, ktoré majú vo verejnosti (odbornej i laickej) široký ohlas. V takýchto prípadoch je priznanie náhrady nemajetkovej účinným prostriedkom na zmiernenie a vyváženie následkov zásahu, ktoré nepredstavujú len bežnú ujmu.

V danej veci s poukazom na vykonané dokazovanie súd ustálil, že k zásahu do ochrany osobnosti došlo prostredníctvom C. V. T.. Nakoľko tento zásah mal nesporne najširšiu možnú publicitu a už len táto samotná skutočnosť v zásade vytvára priestor pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, súd je názoru, že žalobcovi treba za účelom zmiernenia vzniknutej ujmy okrem priznaného ospravedlnenia priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Čo sa týka výška náhrady, súd je viazaný zákonom stanovenými kritériami pre určenie výšky, ktoré vytvárajú základný rámec, v ktorom sa súd môže (a zároveň musí) pohybovať. Týmito kritériami súd v súlade s primeraným použitím ustanovenia § 13 ods. 3 OZ závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti za ktorých k porušeniu práv došlo.

V konaní z vykonaného dokazovania vyplynulo, že neoprávnený zásah do práv žalobcu vyvolal u neho závažné nepriaznivé následky, a to predovšetkým v jeho profesnej oblasti, žalobca vykonával aj vykonáva funkciu verejného činiteľa, ako aj v súkromnej oblasti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že suma 500.000,- Sk tak, ako sa žalobca domáhal, je náhradou, ktorá je spôsobilá efektívne zmierniť následky neoprávnených zásahov do jeho práv na ochranu osobnosti a žalovaného zaviazal okrem ospravedlnenia aj na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 500.000,-Sk.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a žalobcovi, ktorý mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, priznal plnú náhradu trov konania. Trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za návrh na začatie konania 35.000,-Sk a z vyčíslených trov právneho zastúpenia v sume 135.349,50 Sk (12 úkonov á 9.650,-Sk - prevzatie, príprava zastúpenia, písomné podanie vo veci - 28.6.,25.7., 5.9.2006, ,20.3., 29.5.2007, 2.5.2008, účasť na pojednávaní 20.2.,30.5.,26.9.,5.12.2007, 16.4., 18.6. 2008 + účasť dňa 11.4.2007 - pojednávanie bolo odročené bez prejednania veci á 2.412,50 Sk a 25.6.2008 - účasť na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok 1-ný úkon 4.825,-Sk + 4x paušál á 164,-Sk + 7xpaušál á 178,-Sk + 4x paušál á 190,-Sk.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom podpísaného súdu, písomne v 2 vyhotoveniach.
Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané, datované, v dostatočnom počte rovnopisu a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p.,(proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za neprávny a čoho sa odvolateľ domáha).
V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.